

Arrest

nr. 295 872 van 19 oktober 2023
in de zaak RvV X / IV

In zake: X

**Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. DE WOLF
Louizalaan 54/3de verd.
1050 BRUSSEL**

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Somalische nationaliteit te zijn, op 1 mei 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 maart 2023 tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 9 juni 2023 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 14 september 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. DENIES.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KALIN, die loco advocaat P. DE WOLF verschijnt voor de verzoekende partij, en van attaché E. GUSSE, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster verklaart de Somalische nationaliteit te hebben en te zijn geboren op 1 januari 2003.

1.2. Verzoekster dient op 11 juni 2021 een verzoek om internationale bescherming in.

1.3. Verzoekster wordt op 6 januari 2023 gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS).

1.4. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 28 maart 2023 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, luidt als volgt:

A. Feitenrelaas

U verklaart de Somalische nationaliteit te bezitten en tot de Habr Gedir-clan (clanfamilie Hawiye) te behoren. U bent op 1 januari 2003 geboren in de wijk Harar Yale in het district Wardigley van Mogadishu, waar u met uw ouders en zus woonde. Uw vader overleed in 2017. U hielp uw moeder met het verkopen van groenten en fruit.

Eind 2020 kwam uw oom aan vaderszijde naar jullie huis. Hij zei dat u met zijn zoon moest trouwen. Deze had mentale problemen en had in het verleden zijn vrouw gedood. De volgende dag vond het huwelijk plaats, maar u trok niet meteen bij uw neef in omdat hij op dat moment in een mentaal rehabilitatiecentrum zat. Op 1 januari 2021 verhuisde u naar het huis van uw neef. U werd door hem mishandeld en bedreigd en hij probeerde u te verkrachten. U ging naar uw moeder en vluchtte met haar en uw zus naar uw grootmoeder in Donka, nabij Afgoye. Daar bleven jullie tien dagen tot jullie vernamen dat uw oom naar u op zoek was.

U verliet Somalië samen met uw moeder en zus in februari 2021 op illegale wijze naar Kenia. Daar verbleef u een vijftal dagen bij uw oom aan moederszijde in het vluchtelingenkamp Ifo. Vervolgens reisde u alleen verder naar Nairobi, waar u ongeveer twee maanden verbleef. Vanuit Nairobi vloog u op illegale wijze naar België, waar u op 20 juni 2021 aankwam.

Op 22 juni 2021 vroeg u internationale bescherming aan de Belgische autoriteiten.

U vreest bij terugkeer naar Somalië gedood te worden door uw oom of neef.

U legt geen documenten neer ter staving van uw verzoek om internationale bescherming.

B. Motivering

Na analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na grondig onderzoek van uw verklaringen, van de concrete en actuele situatie in uw land van herkomst en van alle elementen uit uw dossier, blijkt dat de vluchtelingenstatus u niet kan worden toegekend. De subsidiaire beschermingsstatus zoals bedoeld in artikel 48/4, §2, a) of b) van de Vreemdelingenwet, kan u evenmin worden toegekend. U maakt de elementen die aan de basis van uw nood aan bescherming zouden liggen immers niet aannemelijk.

In de eerste plaats dient vastgesteld te worden dat u poogt de Belgische autoriteiten te misleiden wat uw leeftijd betreft. U verklaarde bij uw verzoek om internationale bescherming namelijk op 11 november 2006 geboren te zijn en dus minderjarig te zijn, maar door een medisch onderzoek werd op 12 juli 2021 uw leeftijd bepaald op 20,8 jaar met een standaarddeviatie van 2,5 jaar. U was dus meerderjarig en minstens drie jaar ouder dan u beweerde. Tijdens het persoonlijk onderhoud verklaart u dat u dit van de smokkelaar moest zeggen en dat u uw werkelijke leeftijd niet kent. Vervolgens zegt u dat uw moeder u zei dat u 15 gu oud was, maar dat u niet weet hoe u zich een gu moet voorstellen (CGVS, p. 4-5). Hiermee insinueert u dat uw moeder dacht dat u vijftien jaar oud zou zijn, aangezien de gu een jaarlijks terugkerend regenseizoen is in Somalië (zie landeninformatie 1; <http://www.faoswalim.org/water/climate-somalia>) Dat uw moeder zich dermate zouden vergissen in uw leeftijd komt echter weinig aannemelijk over. Dat u verklaart zelf geen enkel idee te hebben van uw leeftijd, komt evenmin aannemelijk over. Dat u getracht hebt de Belgische autoriteiten te misleiden wat uw leeftijd betreft, doet dan ook afbreuk aan uw algemene geloofwaardigheid.

U legt daarnaast ook tegenstrijdige verklaringen af over de omstandigheden waarin het beweerde gedwongen huwelijk plaatsvond. Bij de registratie van uw verzoek om internationale bescherming verklaarde u namelijk dat u gedwongen werd uitgehuwelijkt toen u op bezoek was bij uw oma in het dorp (Verklaring NBMV, p. 3). Tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS verklaart u daarentegen dat uw oom bij u thuis kwam en dat dit allemaal in Mogadishu gebeurt. Vervolgens zou u naar uw oma in het dorp Donka gevlucht zijn om aan dit gedwongen huwelijk te ontsnappen (CGVS, p. 11-12). Wanneer u

gevraagd wordt waarom u toen iets anders had verklaard, antwoordt u enkel "nee". Gevraagd naar een verklaring waarom dit anders werd genoteerd, zegt u geen verklaring te hebben (CGVS, p. 20). U biedt aldus geen enkele verklaring voor deze tegenstrijdigheid over de essentie van uw asielaanvraag, met name de omstandigheden van uw voorgehouden gedwongen huwelijk. Dat u hierover geen consistente verklaringen aflegt doet dan ook ernstig afbreuk aan de geloofwaardigheid van deze gebeurtenis.

Verder legt u ook geen eenduidige verklaringen af over het tijdstip van dit gedwongen huwelijk. In uw interview bij Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) verklaarde u dat de huwelijksverbintenis eind december 2020 plaatsvond (Verklaring DVZ, punt 14-15). Uw oom had dit wel al in september 2020 aangekondigd (Vragenlijst CGVS) Tijdens het persoonlijk onderhoud verklaart u daarentegen herhaaldelijk dat uw oom op een dag langskwam en dat het huwelijk de volgende dag plaatsvond (CGVS, p. 12-13). Dit bestond uit het sluiten van een contract over de meher of bruidsschat. Er vond geen ceremonie plaats en enkele maanden later, op 1 januari 2021 zou u bij uw neef ingetrokken zijn (CGVS, p. 13). Wanneer u geconfronteerd wordt met uw tegenstrijdige verklaringen, stelt u louter dat u dit niet gezegd hebt (CGVS, p. 20). U biedt dus geen enkele verklaring voor deze tegenstrijdigheid, wat de geloofwaardigheid van uw asielaanvraag verder schaadt.

Voorts legt u inconsistente verklaringen af over uw vlucht uit Somalië en uw reis via Kenia. U verklaart tijdens het persoonlijk onderhoud dat u in de tweede maand van 2021 uit Somalië vluchtte, dat u hierna een vijftal dagen in het vluchtelingenkamp Ifo verbleef en vervolgens een tweetal maanden in Nairobi verbleef. Vervolgens reisde u in de zesde maand van 2021 naar België (CGVS, p. 9-10). Hierbij dient opgemerkt te worden dat er meer dan twee maanden en enkele dagen zitten tussen de tweede en de zesde maand. Er zit dus een lacune in uw reisweg die u niet verklaart. Daarenboven verklaarde u zowel bij DVZ als bij uw registratie dat u pas in april 2021 uit Somalië vertrok en dat u bovendien dezelfde dag al in Nairobi aankwam en dus niet in Ifo had verbleven (Verklaring DVZ, punt 32; Fiche NBMV, p. 3). Deze inconsistente verklaringen over uw vlucht uit Somalië, plaatsen de geloofwaardigheid van uw aanvraag verder op losse schroeven.

Hoewel u tijdens het persoonlijk onderhoud verklaarde dat u alleen naar Nairobi was gereisd en u niets meer van uw moeder had vernomen sinds u haar had achtergelaten in Ifo (CGVS, p. 3; 5-6), verklaarde u bij uw registratie dat uw moeder en zus in Nairobi verbleven (Fiche NBMV, p. 2). Hiermee geconfronteerd stelt u dat u niet gezegd hebt en dat u de enige bent die naar Nairobi ging (CGVS, p. 20). Opnieuw kan u geen verklaring geven voor deze tegenstrijdige verklaring. Aangezien uw gezin zou zijn meegevlucht omdat u wegliep van het gedwongen huwelijk, doet deze tegenstrijdigheid dan ook verder afbreuk aan de geloofwaardigheid ervan.

Verder legt u ook weinig overtuigende verklaringen af over de neef waarmee u moest trouwen. U weet bijvoorbeeld niet wanneer en in welke omstandigheden hij zijn ex-vrouw zou vermoord hebben (CGVS, p. 14-15). Ook over de plaats waar hij woonde, legt u uitermate vage verklaringen af. Gevraagd waar hij woonde, zegt u eerst in dezelfde stad. Gevraagd naar de route van uw ouderlijk huis naar zijn huis, zegt u dat het niet dicht bij elkaar was, en dat u een lange weg moest nemen. Gevraagd wat u dan onderweg zag, komt u niet verder dan te stellen dat u enkel huizen en een moskee zag. Gevraagd of hij in dezelfde wijk als u woonde of in een andere, stelt u dat u niets weet over zijn leven. Wanneer u erop gewezen wordt dat u er ook gewoond hebt en van u verwacht kan worden dat u dan weet in welke wijk dit was, geeft u aan dat het nog in Harar Yale was (CGVS, p. 18). Deze vage en ontwijkende verklaringen kunnen niet overtuigen en schaden de geloofwaardigheid van uw gedwongen huwelijk verder.

Ten gevolge van bovenstaande vaststellingen moet geconcludeerd worden dat u uw gedwongen huwelijk niet aannemelijk hebt gemaakt en dat er dus geen geloof kan gehecht worden aan uw verklaringen hierover. Deze kunnen dan ook niet het voorwerp uitmaken van een risicoanalyse in het licht van een nood aan internationale bescherming

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus, kan aan een verzoeker om internationale bescherming ook de subsidiaire beschermingsstatus toegekend worden wanneer de mate van willekeurig geweld in het aan de gang zijnde gewapend conflict in het land van herkomst dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal-Somalië worden de rapporten **UNHCR International Protection Considerations with regard to people fleeing Southern and Central**

Somalia van september 2022, beschikbaar op https://www.refworld.org/type_COUNTRYPOS_UNHCR_SOM_6308b1844_0.html of op <https://www.refworld.org>, en de **EUAA Country Guidance: Somalia van juni 2022**, beschikbaar op <https://euaa.europa.eu/country-guidance-somalia-2022> of op <https://euaa.europa.eu/>, in rekening genomen. Zowel uit deze adviezen, als uit het **EASO Country of Origin Information Report: Somalia Security Situation van 20 september 2021**, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/easo_coi_report_somalia_security_situation_20210920.pdf, en uit de **COI Focus Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu van 9 september 2022**, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_somalie_veiligheidssituatie_in_mogadishu_20220909.pdf of op <https://www.cgvs.be/nl>, blijkt dat de veiligheidssituatie in vele delen van Zuid- en Centraal-Somalië volatiel blijft. Confrontaties tussen enerzijds de gewapende groepering al-Shabaab die plattelandsgebieden in het centrum en het zuiden van het land controleert, en anderzijds de binnenlandse en internationale veiligheidstroepen, blijft de belangrijkste bron van het gewapende conflict. Ook chronische conflicten tussen gemeenschappen en politieke conflicten blijven een belangrijk destabiliserend element. UNHCR geeft aan dat veel personen die Zuid- en Centraal-Somalië ontvluchten een profiel hebben waardoor ze in aanmerking zouden kunnen komen voor de vluchtelingenstatus. UNHCR wijst er tevens op dat verzoekers om internationale bescherming afkomstig uit “conflict-affected areas” afhankelijk van de individuele omstandigheden nood kunnen hebben aan bescherming omdat zij het risico lopen blootgesteld te worden aan een ernstige en individuele bedreiging van hun leven of persoon als gevolg van willekeurig geweld. Nergens in voornoemde documenten wordt evenwel geadviseerd om voortgaande op een analyse van de algemene veiligheidssituatie aan elke persoon afkomstig uit Zuid- en Centraal-Somalië een complementaire vorm van bescherming te bieden. Bovendien blijkt uit voornoemde informatie dat het geweldsniveau, de aard van het geweld en de impact van het geweld regionaal verschillend zijn. Om die redenen dient niet alleen rekening te worden gehouden met de actuele situatie in uw land van herkomst, maar ook met de veiligheidssituatie in het gebied van waar u afkomstig bent. Gezien uw verklaringen met betrekking tot uw herkomst uit Somalië, dient in casu de veiligheidssituatie in Mogadishu te worden beoordeeld.

Benadir/Mogadishu wordt in de EUAA Country Guidance Note van juni 2022 beschouwd als een regio waar de “loutere aanwezigheid” ontoereikend is om een reëel risico vast te stellen op basis van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet maar waar het willekeurig geweld een hoog niveau bereikt en er dus een lager niveau van persoonlijke omstandigheden vereist is om aan te tonen dat men bij terugkeer naar Mogadishu een reëel risico op ernstige schade zou lopen.

Het CGVS erkent dat de veiligheidssituatie in Mogadishu complex, problematisch en ernstig is, doch benadrukt dat er diverse objectieve elementen in ogenschouw genomen moeten worden om het reële risico voorzien in artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet te evalueren, waaronder het aantal burgers die het slachtoffer zijn van willekeurig geweld, het aantal conflict gerelateerde incidenten, de intensiteit van deze incidenten, de doelwitten die de partijen in het conflict beogen, de aard van het gebruikte geweld en de mate waarin burgers slachtoffer zijn van willekeurig dan wel doelgericht geweld, de impact van dit geweld op het leven van de burgers, en de mate waarin dit geweld burgers dwingt om hun land of, in voorkomend geval, hun regio van herkomst te verlaten.

Uit een grondige analyse van de veiligheidssituatie (zie **COI Focus Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu van 9 september 2022**) blijkt dat de politieke en militaire situatie van Somalië drastisch gewijzigd is sinds 2011, toen de islamistische rebellen van al-Shabaab uit Mogadishu werden verdreven. In mei 2012 is hun volledige terugtrekking uit de hoofdstad een feit. Mogadishu kent sinds 2012 een wederopbouw. Verbeterde veiligheidsomstandigheden leiden tot aanzienlijke investeringen van de diaspora en de oprichting van commerciële zones in de stad. Ook de bouw- en vastgoedsector leven er op. Mogadishu blijft de belangrijkste economische hub in Somalië. Al-Shabaab heeft geen controle meer over Mogadishu maar blijft direct en indirect de confrontatie aangaan met de overheid en de veiligheidsdiensten in de stad.

De meeste door ACLED geregistreerde incidenten in Mogadishu die tijdens de verslagperiode van 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2022 plaatsvonden, vallen onder de categorie battles (196). De hoofdstad wordt getroffen door schietincidenten tussen al-Shabaab en de veiligheidsdiensten en de ATMIS-troepen van het Oegandese leger. ACLED registreert ook schietpartijen tussen legereenheden onderling, het leger en de politie (hierbij worden soms clanmilities ingezet) en door onbekende gewapende groepen. Daarnaast gebeuren er gerichte moorden met vuurwapens, terreuraanslagen met geïmproviseerde explosieven (vooral autobommen), granaat- en mortieraanvallen en aanslagen door al-Shabaab-zelfmoordterroristen. Een analyse van de door ACLED geregistreerde incidenten geeft aan dat er twee

hoofdtypes van geweld zijn in Mogadishu in de verslagperiode: geweld door middel van vuurwapens (61 %) en granaten (26 %). Ze worden voornamelijk opgeëist door of toegeschreven aan al-Shabaab.

Al-Shabaab voert in Mogadishu doelgerichte moordaanslagen en terreuraanvallen uit op onder meer binnen- en buitenlandse overheidsambtenaren, de aanwezige veiligheidstroepen, verkiezingsafgevaardigden, clanoudsten en zakenlui, en dit onder meer in het zwaarbewaakte Halane-complex in de buurt van de internationale luchthaven, in hotels waar onder andere regerings- en veiligheidspersoneel samenkomen, politiebureaus, aan kruispunten, controleposten en overheidsgebouwen. De geraadpleegde bronnen registreren ook geweldincidenten van ISS zoals granaataanvallen. Naast terreurgroepen zijn er ook nog andere actoren verantwoordelijk voor het geweld, zoals de Somalische veiligheidsdiensten, clanmilities en onbekende gewapende groepen.

Het langdurig verkiezingsproces heeft het politieke landschap en het veiligheidsklimaat gedestabiliseerd. Tijdens de verslagperiode gaat het aantal door ACLED geregistreeerde geweldincidenten in stijgende lijn. Het geweld kent twee piekmomenten, namelijk in februari 2022 en april 2022. De maanden voorafgaand aan respectievelijk de parlementaire (april 2022) en presidentiële verkiezingen (15 mei 2022).

Officiële cijfers over incidenten en (burger)slachtoffers in Mogadishu zijn niet beschikbaar. Burgers worden soms doelbewust (bijvoorbeeld personen werkzaam in de administratie en zakenlui) en soms als nevenschade (als passant bij een bomaanslag) slachtoffer van het geweld. Tijdens de verslagperiode registreert ACLED 73 incidenten als violence against civilians met 66 burgerdoden. Bijna alle incidenten in deze categorie zijn gerichte moorden met een vuurwapen. Het geweld dat ACLED registreert onder explosions/remote violence maakt in de huidige verslagperiode 66 doden, waarvan de meerderheid burgers. Het meeste burgerslachtoffers vallen in deze verslagperiode bij een IED-aanval door al-Shabaab op een konvooi van een privé-beveiligingsfirma op 12 januari 2022 waarbij 12 bewakingsagenten sterven en twee zelfmoordaanslagen: deze van 10 februari 2022, die verkiezingsafgevaardigden viseert, met naar schatting 6 burgerdoden en deze van 22 april 2022 waarbij een al-Shabaab-zelfmoordterrorist zich laat ontploffen in het Pescatore hotel waardoor 6 burgers en de al-Shabaabmilitant het leven laten.

Van januari 2022 tot 1 juli 2022 telt UNHCR 3.210 inwoners die in Mogadishu ontheemd worden, voornamelijk door de droogte en in mindere mate het geweld. De overgrote meerderheid van deze IDP's zoekt een ander onderkomen in de stad zelf. Van de in totaal 809.000 nieuwe IDP's in Somalië registreert UNHCR in voornoemde periode 245.000 nieuwe ontheemden naar en in de regio Benadir.

De Commissaris-generaal erkent dat de veiligheidssituatie in Mogadishu nog steeds problematisch en ernstig is, en dat dit, afhankelijk van de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker om internationale bescherming, aanleiding kan geven tot de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Gelet op hogervermelde vaststellingen en na grondige analyse van de beschikbare informatie dient evenwel besloten te worden dat er in Mogadishu actueel geen sprake is van een uitzonderlijke situatie waarbij de mate van het willekeurig geweld dermate hoog is dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt blootgesteld te worden aan een ernstige bedreiging van zijn leven of zijn persoon zoals bedoeld door artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

Aldus rijst de vraag of u persoonlijke omstandigheden kan inroepen die de ernst van de bedreiging die voortvloeit uit het willekeurig geweld in Mogadishu in uw hoofde dermate verhogen dat er moet aangenomen worden dat u bij een terugkeer naar Mogadishu een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van uw leven of persoon.

U laat na het bewijs te leveren dat u specifiek geraakt wordt, om redenen die te maken hebben met uw persoonlijke omstandigheden, door een reëel risico als gevolg van het willekeurig geweld te Mogadishu. Evenmin beschikt het CGVS over elementen die erop wijzen dat er in uw hoofde omstandigheden bestaan die ertoe leiden dat u een verhoogd risico loopt om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld.

Uw opmerkingen op de notities van het persoonlijk kunnen niets veranderen aan bovenstaande vaststellingen. Het betreft namelijk een correctie van een element dat in deze beslissing niet aangehaald wordt. Bovendien werd u hiermee tijdens het persoonlijk onderhoud al geconfronteerd (CGVS, p. 19-20).

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

2. Het verzoekschrift

2.1. Verzoekster voegt een schending aan van de volgende bepalingen en beginselen:

- “- artikel 1A van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen;*
- artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna EVRM);*
- artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie;*
- artikelen 1, 3, 60 van de Conventie van Istanbul van 14 maart 2016*
- art. 48 tot art. 48/7 en artikel 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna wet van 15 december 1980);*
- artikelen 4 en 20 van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (“Kwalificatierichtlijn”)*
- artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen;*
- het algemeen beginsel van voorzichtigheid;*
- het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, van redelijkheid en zorgvuldigheid (afwezigheid van een behoorlijke analyse van het verzoek conform de wettelijke bepalingen en gelet op alle pertinente elementen”*

2.2. Verzoekster verstrekt volgende toelichting bij haar middel:

“II.1. IN HOOFDORDE : ERKENNING VAN DE VLUCHTELINGENSTATUS (artikel 48/3 van de wet van 15.12.1980)

1. De bestreden beslissing

1.1. Leeftijd

Verwerende partij neemt verzoekster kwalijk dat zij onduidelijk is over haar leeftijd.

Verzoekster heeft echter duidelijk geen exact besef van haar leeftijd. Dit verklaart zij letterlijk op p. 5 van het gehoorverslag.

Dit is logisch gezien het feit dat zij noch naar school noch naar de koranschool ging. Zij is ongeletterd en heeft geen beheer van de cijfers (p. 6 GV). Dit wordt volledig opzij gelaten door verwerende partij bij de analyse van het dossier en de vereisten die op de schouders van verzoekster worden gelegd.

Op p. 5 van het gehoorverslag wordt zij hierover bevraagd, zonder dat de PO echter duidelijk maakt dat hierrond een probleem is en dit als problematisch zal worden beschouwd in de verdere analyse van haar dossier.

Verwerende partij is onvoorzichtig geweest, maakt een foutieve interpretatie van de verklaringen van verzoekster en heeft geen minutieuze analyse gevergd.

Het argument is ongegrond.

1.2. Tegenstrijdigheden met NBMV-fiche en DVZ-verhoor

Verwerende partij haalt tegenstrijdigheden aan in het relaas van verzoekster, tussen het verhoor afgelegd op het DVZ, het CGVS-verhoor en de NBMV-fiche.

Men dient in dit verband vooreerst op te merken dat verzoekster bij aanvang van de procedure minderjarig was en de vereisten hieromtrent dienen te worden aangepast aan haar leeftijd en profiel.

Verzoekster was zeer jong toen zij werd ondergeschikt aan een gedwongen huwelijk, toen zij haar land verliet, toen zij haar vader verloor maar ook haar moeder en zussen achterliet en een moeilijke reis ondernam, alleen, naar België. Zij heeft sinds lange tijd geen contact meer met haar familie...

Verzoekster is ongeschoold en komt uit een traditioneel gezin.

Tegenstrijdigheden zoals in dit dossier kunnen niet als gevolg hebben, bij een minderjarige, dat de geloofwaardigheid van het relaas volledig wordt teniet gedaan.

Daarnaast wordt er in zodanig veel dossiers wordt aangedrongen op het feit dat het verhoor bij de Dienst Vreemdelingenzaken steeds in twijfelachtige omstandigheden plaatsvindt waarbij asielzoekers worden aangemaand om snel te zijn en voortdurend samen te vatten, dat verwerende partij onmogelijk de aantijgingen van verzoeker in dit verband kan negeren.

Men herhaalt dat zolang er geen volwaardige wettelijke bijstand van een raadsheer wordt toegekend aan asielzoekers tijdens het verhoor bij de Dienst Vreemdelingenzaken, de verklaringen van dit verhoor niet tegen verzoekers kunnen worden gebruikt aangezien er geen garantie bestaat op het perfect respecteren van de procedurele waarborgen (correcte en geschikte vertaling, voldoende tijd om uit te spreken, enz.). Het argument van verwerende partij omtrent de tegenstrijdigheden tussen de verklaringen op het DVZ en de verklaringen op de CGVS ontbreekt dus aan ernst, vooral in een dossier van een eerdere minderjarige. Bovendien zijn er geen enkele procedurele waarborgen verbonden aan het NBMV "verhoor", neergeschreven in de NBMV-fiche, zodat de informatie die opgenomen werd in dit fiche, niet als basis kan gebruikt worden door de tegenpartij om een weigeringsbeslissing te staven.

Uw Raad is reeds van oordeel geweest, voor wat betreft de verklaringen van een niet-begeleide minderjarige vreemdeling voor het invullen van zijn fiche "NBMV" (bij aankomst, geen bijstand van een voogd of een advocaat, minderjarigheid, geen procedurele garanties (nalezen van de verklaringen, ondertekening door verzoeker, enz.)) :

• Arrest nr. 151 978 van 8 september 2015

[...]

• Arrest nr. 225 025 van 20 augustus 2019

[...]

Verzoekster wenst tenslotte aan te geven dat het gedwongen huwelijk werd aangekondigd in de maand september en plaats vond eind december, in Mogadishu. Volgende de Somalische cultuur is het immers onmogelijk om op een dag het gedwongen huwelijk aan te kondigen en reeds de volgende dag te laten plaatsvinden.

Na het huwelijk zag verzoekster geen andere uitweg dan Mogadishu te ontvluchten, waarbij zij bij haar oma ging.

1.3. Reisweg

Verwerende partij haalt aan hoe er lacunes bestaan in de reisweg van verzoekster.

Verzoekster wenst dit te verduidelijken. Ze geeft aan dat zij inderdaad een vijftal dagen in Ifo verbleef, maar niet in het vluchtelingenkamp, wel in een appartement van de smokkelaar, waarna zij twee maanden in Nairobi verbleef.

In feite is de tijdlijn door haar geschetst correct aangezien zij op 25.02 vertrok uit Somalië en ongeveer twee weken bij haar oma verbleef. De reis naar Nairobi nam meer dan twee weken in beslag.

Verzoekster verliet haar land met haar zussen en haar moeder. Haar zussen en moeder zijn echter in een andere plaats in Kenya verbleven. Ze konden niet verder gaan, zoals verzoekster deed, omdat er onvoldoende financiële middelen waren om de reis voor iedereen te betalen.

[...]

Het argument van verwerende partij hieromtrent is bijgevolg ongegrond.

1.4. Verklaringen over het gedwongen huwelijk en haar neef

Verzoekster legt geloofwaardige verklaringen af over het gedwongen huwelijk.

Het traditioneel gezin waarin zij werd opgebracht en de moeilijkheden na het overlijden van de vader is coherent met het georganiseerde gedwongen huwelijk.

Bovendien beschrijft zij de situatie op een doorleefde, prangende manier, waarbij haar emoties hoog oplopen:

[...]

Ook de vlucht van dit gedwongen huwelijk beschrijft zij op een geloofwaardige manier:

[...]

(p. 12 GV).

Zij heeft het zelfs over het meher contract (en wie er aanwezig was, p. 19 GV) en beheerst de verschillende stappen en het algemeen proces van het huwelijk dat plaatsvond:

[...]

(p. 13 GV).

Verzoekster geeft aan hoe haar dagelijkse leven eruit zag met haar man, vermeldt zijn naam, het begrip voor mentale problemen in somali, vermeldt het rehabilitatiecentrum en ondersteunt op die manier voldoende haar asielmotief (p. 13 GV).

Ze voegt hieraan ook toe hoe hij zijn ex-vrouw vermoordde en hoe er diya was tussen de clans waardoor hij hiervoor niet gestraft werd (p. 15 GV).

Dit bevestigt hoe deze neef in feite onnipotent was en zij nooit steun of lokale bescherming zou verkrijgen en er geen oplossing was, buiten een radicale vlucht uit het land. Het feit dat haar zussen en haar moeder aan deze vlucht deelnamen toont hoe hoog het risico was voor verzoekster maar ook de repercussies voor het hele gezin.

Haar verklaringen over de emoties die zij beleefde, hoe zij haar dagen doorbracht en hoe zij zich voelde tijdens dit huwelijk zijn persoonlijk en doorleefd.

[...]

(p. 15 GV).

Verzoekster uitte haar verzet tegen dit huwelijk, maar zonder succes (p. 15 GV).

Ook tegen het geweld kon zij niets en had zij geen steun van buitenaf (p. 15 GV):

[...]

Tenslotte, betreffende de details rond de weg tussen haar man en haar eigen woning, heeft verzoekster de vragen die werden gesteld beantwoord. Zo vermeldt zij de moskee Mubarak. (p. 18). Er werden echter weinig vragen gesteld over dit gedeelte waardoor de redenering van verwerende partij volgens de welke deze uitleg onvoldoende is ongegrond is.

Kortom, verzoeksters verklaringen omtrent het huwelijk en haar neef zijn voldoende doorleefd en geloofwaardig.

2. Asielmotieven

2.1. Geslacht

Verzoekster gaf aan hoe zij ondergeschikt werd aan een gedwongen huwelijk met geweld.

Dit asielmotief past perfect binnen het traditioneel gezin dat verzoekster beschrijft, waarin de kinderen niet naar school gaan en getraind werden om taken over te nemen van de moeder.

Bovendien belandde het gezin na het overlijden van de vader in een moeilijke situatie:

[...]

(p. 11 GV)

Waardoor kan worden ingezien waarom dit huwelijk potentieel belangrijk was voor het gezin en enige (financiële) zekerheid kon brengen.

Verzoeksters vervolgingsgrond heeft dus betrekking op haar positie en conditie als vrouw, slachtoffer van geweld en discriminatie door haar geslacht.

Artikel 1 A van het Verdrag van Genève bepaalt vijf vervolgingsgronden. Het geslacht maakt geen deel uit van deze vijf vervolgingsgronden.

In die zin kan een vrouw die wordt vervolgd omwille van haar geslacht geen toekenning van het vluchtelingenstatuut krijgen. Echter, België heeft andere wetsbepalingen ondertekend zodat het geslacht een vervolgingsgrond zou kunnen zijn in de zin van artikel 1A van het verdrag van Genève. Zo kan een vrouw, vervolgd op basis van haar geslacht, een kans maken op een erkenning.

Zo trad de Conventie van Istanbul inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in werking op 1 juli 2016, na de ratificering op 14 maart 2016 door België.

Artikel 1 van het Verdrag legt de nadruk op de bescherming van de vrouw tegen huiselijk geweld en de promotie van de gelijkheid voor de vrouwen.

De begripsomschrijvingen bepalen als volgt:

« Artikel 3 - Begripsomschrijvingen

[...]

“Artikel 60 van het Verdrag maakt een link met het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (Verdrag van Genève). Het verplicht de lidstaten te waarborgen dat gendergerelateerd geweld

tegen vrouwen erkend wordt als een vorm van vervolging in de zin van artikel 1, A, tweede lid van het Verdrag van Genève en als een vorm van ernstig gevaar dat aanleiding geeft tot subsidiaire bescherming. Het artikel stelt een gendersensitieve verwerking van asielaanvragen voorop. De Conventie van Istanbul kan wellicht een positieve impact hebben op de behandeling van de asielverzoeken van vrouwen en meisjes die in hun thuisland of onderweg seksueel geweld hebben ondergaan, alsook van vrouwen die vluchten voor vrouwelijke genitale verminking of gedwongen huwelijken. “

<http://www.kruispuntmi.be/nieuws/conventie-van-istanbul-over-geweld-tegen-vrouwen-en-huiselijk-geweldin-werking-op-1-juli-2016>

In casu vreest de verzoekster in geval van terugkeer naar Somalië de sanctie van haar oom, vader van haargedwongen man, maar ook deze laatste die, bovendien, reeds zijn vorige vrouw had vermoord.

Verzoekster heeft zich dus verzet tegen de autoriteit van haar oom én haar man, die het gezag over haar uitoefenden.

In het kader van het gedwongen huwelijk, vreest zij gestraft te worden voor haar houding omdat er sprake is van een machtsonevenwicht (man (machtig) – vrouw (machteloos)) :

« Le maintien de la hiérarchisation de ces rapports sociaux de sexe implique donc nécessairement une violence structurelle. En d'autres termes, le genre constitue un ordre normatif, enjoignant aux individus d'appartenir à un sexe, et d'adopter les comportements et attitudes qui sont socialement attendus du fait de cette catégorisation. Par conséquent, toute transgression d'une norme de genre impliquera

systematiquement une sanction, qu'elle soit formelle (prevue par une norme d'application generale) ou informelle (contenue dans un contexte) »1.

Om deze redenen past het om het vluchtelingenstatuut aan de verzoekster toe te kennen.

2.2. Sociale groep – vrouwen

Indien uw Raad, in een onwaarschijnlijke situatie, besluit om de vervolgsgrond op basis van het geslacht niet te aanvaarden, dient te worden aangehaald dat de verzoekster door haar geslacht wel toebehoort tot de sociale groep van de vrouwen. Dit is een vervolgsgrond dat wordt bepaald in artikel 1A van de Conventie van Genève.

Rekening houdend met het feit dat er duidelijk werd aangetoond dat de verzoekster slachtoffer van gedwongen huwelijk, dient te worden besloten dat de verzoekster op basis van haar sociale groep een vervolging doet gelden en de toekenning van het statuut moet krijgen.

Men benadrukt daarnaast opnieuw dat, overwegend verzoekster slachtoffer was van geweld binnen het gedwongen huwelijk [...], p. 17 GV) , artikel 48/7 van de Vreemdelingenwet dient te worden toegepast.

Dit artikel luidt als volgt: “[...]

Wat betreft het concept van “vervolging” in de zin van artikel 1er, A, 2, van het Verdrag van Genève en de artikel 48/3 van de wet van 15.12.1980, is het vandaag onbetwistbaar dat VGV en ander gendergerelateerd geweld, zoals verkrachting en intramaritaal geweld en/of geweld en discriminatie van vrouwen, als vervolging moeten worden beschouwd en dat vrouwen in sommige gevallen moeten worden beschouwd als een sociale groep in de zin van het Verdrag van Genève (zie onder meer CCE, n° 61 832 du 19 mai 2011 (+geciteerde referenties) ; artikel 48/3, §2 van de wet van 15.12.1980 ; artikel 60 van de Convention d'Istanbul ; ...).

3. Kwetsbaarheid van verzoekster

Artikel 20 van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (“Kwalificatierichtlijn”) bepaalt :

[...]

Dezelfde bepaling verplicht de lidstaten rekening te houden met de specifieke situatie van de persoon dat wordt vastgesteld na een individuele beoordeling (Zie §4 van artikel 20 van de Kwalificatierichtlijn).

Artikel 4, lid 3 van de Kwalificatierichtlijn voorziet in een individuele beoordeling van een verzoek om internationale bescherming, waarbij onder andere rekening gehouden wordt met :

[...]

In casu, moet redelijkerwijs aangenomen worden dat verzoekster een heel kwetsbaar profiel heeft.

Er dient ook rekening gehouden worden met het feit dat verzoekster in Somalië een gedwongen huwelijk met huiselijk geweld heeft ondergaan, wat een schending van het artikel 3 van het EVRM inhoudt.

Zij is bovendien jong, ongeschoold en liet haar gezin achter.

Rekening houdend met al deze elementen, is het vanzelfsprekend dat verzoekster heel kwetsbaar is.

Deze elementen van kwetsbaarheid kunnen duidelijk een impact gehad hebben op de herinneringen van verzoekster aan wat zij meegemaakt heeft in Somalië. Inderdaad :

“Herinneringen voor traumatische gebeurtenissen zijn opmerkelijk verschillend van normale herinneringen. Zo heeft studie uitgewezen dat wanneer een persoon iets traumatisch ervaart (levensbedreigend of waarbij zijn fysieke integriteit wordt bedreigd of deze van een naaste), de herinneringen van deze ervaring van een andere aard zijn:

“The characteristic of traumatic memories is that they are fragments, usually sensory impressions; they may be images, sensations, smells or emotional states. This means that when somebody is interviewed and asked about an experience that was traumatic, and has only, or largely, memories of this fragmentary type, they are unlikely to be able to produce a coherent verbal narrative, quite simply because no complete verbal narrative of their experience exists.””.

De verschillende elementen die de kwetsbaarheid van verzoekster uitleggen, en in het bijzonder haar jonge leeftijd, spelen ook een belangrijke rol bij de evaluatie van de kennis die van verzoekster verwacht kan worden.

Verzoekende partij is van mening dat verwerende partij onvoldoende rekening gehouden heeft met al deze elementen.

4. De samenwerkingsplicht van verwerende partij

Artikel 48/6, §1, van de wet van 15.12.1980 bepaalt dat : [...]

Artikel 4, §1, van de Kwalificatierichtlijn voorziet : “[...]

De verantwoordelijkheid voor het verstrekken van de nodige informatie voor het onderzoek van de feiten die hij inroept, ligt in de eerste plaats bij de verzoeker om internationale bescherming. Niettemin moet verwerende partij samenwerken met de verzoeker bij het bepalen van de relevante elementen van zijn verzoek.

Deze verplichting tot samenwerking werd door het Hof van Justitie beschreven in het arrest M.M. tegen Ierland, waarvan de conclusies zijn samengevat met de volgende bewoordingen in de memorie van toelichting bij de wet van 21 november 2017 :

[...]

In dezelfde zin voorziet artikel 17, §2, van het Koninklijk Besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen voortaan dat :

“Indien de ambtenaar tijdens het gehoor tegenstrijdigheden vaststelt in de verklaringen van de

[...]

Uiteindelijk heeft de Raad van State reeds geacht dat :

« pour pouvoir statuer en pleine connaissance de cause, l'autorité compétente doit procéder à une recherche minutieuse des faits, récolter les renseignements nécessaires à la prise de décision et prendre en considération tous les éléments du dossier ; (...) »

(Vrije vertaling : om een weloverwogen beslissing te nemen, moet de bevoegde autoriteit de feiten grondig onderzoeken, de informatie verzamelen die nodig is voor de besluitvorming en rekening houden met alle elementen van het dossier).

In casu, blijkt duidelijk dat verwerende partij haar samenwerkingsplicht niet heeft vervuld, hoewel dit natuurlijk essentieel is in het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming van verzoekster, aangezien verzoekster geen documenten kan neerleggen.

Zo was het van essentieel belang dat verwerende partij meer vragen gesteld zou hebben aan verzoekster betreffende haar asielmotieven, die meer geschikt zouden zijn geweest voor haar profiel. Verwerende partij heeft met alle informatie die verzoekster heeft kunnen leveren, bijna geen rekening gehouden.

Er werd enkel met de negatieve elementen van de verklaringen rekening gehouden maar niet met de positieve elementen.

Uit wat voorafgaat, blijkt echter dat verwerende partij haar samenwerkingsplicht schendt.

5. Voordeel van twijfel

Artikel 48/6 van de wet van 15.12.1980 bepaalt dat :

[...]

Het CGVS weigert echter om het voordeel van twijfel te gunnen aan verzoekster, ondanks de ernst van de ingeroepen vrees.

Zowel de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen als Uw Raad hebben reeds herhaaldelijk verduidelijkt dat, zelfs wanneer de verklaringen van een verzoeker niet volstaan om alle incoherenties weg te nemen :

[...]

Reeds herhaalde keren werd geoordeeld dat zelfs indien een twijfel bestaat omtrent bepaalde omstandigheden in het relaas van een verzoeker, de ingeroepen vrees voldoende aannemelijk kan zijn om de toepassing van het voordeel van de twijfel in hoofde van de verzoeker te rechtvaardigen.

Inderdaad,

[...]

In die zin dient er een noodzakelijk evenwicht tot stand te komen tussen het vaststellen van de feiten en de evaluatie van de nood aan bescherming :

« Si l'établissement des faits et l'examen de crédibilité constitue une étape nécessaire à l'examen du besoin de protection, il faut éviter que cette étape n'occulte la question en elle-même. Si un doute existe sur la réalité de certains faits ou la sincérité du demandeur, l'énoncé de ce doute ne dispense pas de s'interroger in fine sur l'existence d'une crainte d'être persécuté qui pourrait être établie à suffisance nonobstant ce doute, par les éléments de la cause qui sont, par ailleurs, tenus établis pour certains »

(Vrije vertaling : Hoewel de vaststelling van de feiten en het onderzoek naar de geloofwaardigheid een noodzakelijke fase zijn in het onderzoek naar de nood voor bescherming, moet men vermijden dat deze fase het verzoek zelf verbergt. Indien een twijfel bestaat omtrent de werkelijkheid van bepaalde feiten of de oprechtheid van de verzoeker, ontheft het uiten van deze twijfel er niet van in fine de vraag te stellen naar het bestaan van een vrees om vervolgd te worden, dewelke voldoende kan vastgesteld worden, ondanks deze twijfel, door elementen van de zaak die overigens, voor zeker worden gehouden).

Gelet op de verschillende elementen die hierboven werden aangehaald, moest men op zijn minst het voordeel van twijfel gunnen aan verzoekster.

6. Conclusie

In het licht van bovenstaande elementen kan gesteld worden dat verwerende partij de zaak niet voldoende heeft bestudeerd en dat de beslissing dus artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980 en artikel 1 A van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 schendt.

Verwerende partij weigert het verzoek om internationale bescherming van verzoekster omwille van de ongeloofwaardigheid van de herkomst van verzoekster, maar heeft de uiteindelijke nood aan bescherming niet geëvalueerd.

Verzoekster vreest terug te keren naar Somalië, omwille van de problemen die zij er gekend heeft.

Verder is het helemaal onmogelijk voor verzoekster om terug te keren bij volledig gebrek aan sociaal netwerk.

Uiteindelijk vreest zij ook de algemene veiligheidssituatie in Somalië.

II.2. IN ONDERGESCHIKTE ORDE : TOEKENNING VAN DE SUBSIDIAIRE BESCHERMINGSSTATUS (artikel 48/4 van de wet van 15).

Artikel 48/4 van de wet van 15 december 1980 bepaalt het volgende:

[...]

De inhoud van de wet van 15 december 1980 weerspiegelt de inhoud van artikelen 2 en 3 van het EVRM.

Artikel 2 EVRM bepaalt :

[...]

Artikel 3 EVRM bepaalt:

“[...]”

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beschouwt artikel 2 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, die het recht op leven verankerd, als één van de meest fundamentele artikelen:

“Het bekrachtigt een van de fundamentele waarden van democratische samenlevingen die samen de Raad van Europa vormen. We moeten de bepalingen dus eng interpreteren” (Arrest McCann, Farrell and Savage tegen Verenigd Koninkrijk van 27 september 1995, verzoek nr. 18984/91).

Onder deze bepalingen wordt erkend dat de Belgische Staat geen enkele handeling kan aanvaarden die ertoe zou leiden dat het leven van verzoekster in gevaar gebracht zou worden, bijvoorbeeld in geval van terugkeer naar het land van herkomst.

In casu, vreest verzoekster, in haar hoofde, onmenselijke of vernederende behandelingen in geval van terugkeer naar Somalië, aangezien zij uit een district komt waar Al-Shabaab nog steeds aan de macht is. Verder heeft zij in Somalië bijna geen sociaal netwerk meer en hebben bijgevolg geen realistische hervestigingsmogelijkheden. Ongeacht hun regio van herkomst, kunnen zij dus niet teruggestuurd worden naar Somalië. De situatie in Somalië is, over het algemeen, nog steeds zorgwekkend. Dit wordt ook bevestigd door de verwerende partij die meent dat de algemene veiligheidssituatie in Somalië nog grotendeels wordt bepaald door een langdurig aanslepend intern gewapend conflict.”

3. Aanvullende nota's

3.1. De commissaris-generaal heeft op 6 september 2023, overeenkomstig artikel 39/76 § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota overgemaakt. In de nota, die hij betreft op de beoordeling van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet, worden volgende rapporten genoemd:

- UNHCR's "International Protection Considerations with regard to people fleeing Southern and Central Somalia" van september 2022;
- EUAA rapport "Country Guidance: Somalia" van juni 2022;
- EUAA rapport "Country of Origin Information Report: Somalia Security Situation" van februari 2023;
- COI Focus "Somalië: Veiligheidssituatie in Mogadishu" van Cedoca van 21 maart 2023.

3.2. Verzoekster heeft op 4 augustus 2023, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota opgemaakt. In de nota gaat zij in op haar integratie in België, evenals op de door haar ondergane vrouwelijke genitale verminking (hierna: VGV) type III. Zij legt ter ondersteuning van haar integratie en de ondergane VGV stukken voor.

4. Voorafgaand

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.2. Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoekers. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging

of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

4.3. Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staaft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

“a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;

b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;

c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;

d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;

e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”

5. De beoordeling

5.1. De beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet.

5.1.1. Verzoekster voert in haar aanvullende nota onder meer een vrees voor vervolging aan, omwille van het risico op een herhaalde vervolging, met name het risico op het opnieuw ondergaan van een infibulatie (VGV type III). Zij verwijst hierbij, onder meer, naar een nota van NANSEN *“Nood aan internationale bescherming van Somalische vrouwen slachtoffer van VGV type III”* en legt een medisch attest, ter attestatie van de door haar ondergane infibulatie voor.

5.1.2. Uit het door verzoekster bij haar aanvullende nota neergelegd medisch attest dd. 25 juli 2023 blijkt dat verzoekster een VGV type III – een infibulatie – heeft ondergaan.

5.1.3. De Raad stipt aan dat VGV, van welke aard dan ook, een ernstige en onomkeerbare aantasting vormt van de lichamelijke integriteit van de vrouwen die het ondergaan. Dergelijke handelingen vallen onder de noemer *“daden van lichamelijk of geestelijk geweld, inclusief seksueel geweld”* en *“daden van genderspecifieke of kindspecifieke aard”*, in de zin van artikel 48/3, § 2, tweede lid, a) en f) van de Vreemdelingenwet en deze handelingen zijn gericht tegen vrouwen als leden van een sociale groep in de zin van artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet (zie arrest van de Raad, gewezen in een kamer van drie rechters, met nummer 122.669 van 17 april 2014). *In casu* kan de VGV, waarvan verzoekster het slachtoffer is, dus als vervolging worden gekwalificeerd.

5.1.4. Uit het door verzoekster bij haar aanvullende nota neergelegd medisch attest dd. 25 juli 2023 blijkt dat verzoekster op heden een desinfibulatie heeft ondergaan.

5.1.5. Verzoekster betoogt in haar aanvullende nota dat VGV type III, omwille van zijn aard, onderhevig is aan de mogelijkheid tot herhaaldelijke vervolging, waarbij er met name naar aanleiding van bepaalde gebeurtenissen in het leven van de vrouw – zoals het huwelijk en de geboorte van een kind – sprake is van een desinfibulatie en vervolgens een mogelijkheid bestaat dat de vrouw een nieuwe infibulatie ondergaat. In de nota van NANSEN, wordt aangegeven dat bronnen melden dat vrouwen na een eerste geboorte regelmatig opnieuw een infibulatie ondergaan. Geraadpleegde bronnen geven verder aan dat het in beginsel aan de vrouw toekomt om te beslissen of zij opnieuw een infibulatie wenst, doch dat er sprake kan zijn van een zware druk van (vrouwelijke) familieleden, de traditionele vrouwvrouw en de echtgenoot. Er worden voorbeelden beschreven van vrouwen die tegen hun wil opnieuw werden geïnfibuleerd.

5.1.6. Aangezien aldus uit het neergelegde medisch attest blijkt dat verzoekster op heden gedesinfibuleerd is en uit de landeninformatie blijkt dat een nieuwe infibulatie, volgend op een desinfibulatie, regelmatig voorkomt, waarbij de vrouw niet steeds de vrijheid heeft om haar gebrek aan toestemming kenbaar te maken, dringt er *in casu* een nader onderzoek op naar de concrete omstandigheden van verzoekster, zoals onder meer het tijdstip en de reden van de desinfibulatie, en de impact hiervan op het risico op een herhaalde vervolging bij een terugkeer naar Somalië. Dat verzoekster niet op eigen initiatief gewag heeft gemaakt van de ondergane VGV tijdens het persoonlijk onderhoud op 6 januari 2023, doet geen afbreuk aan de thans neergelegde stukken.

5.1.7. Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken het beschermingsverzoek van verzoekster niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep.

5.1.8. Gelet op wat voorafgaat en gelet op het gegeven dat hij de nodige onderzoeksbevoegdheid ontbeert, ontbreekt het de Raad aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1° van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen. Bijgevolg dient de bestreden beslissing te worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 28 maart 2023 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negentien oktober tweeduizend drieëntwintig door:

mevr. N. DENIES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. V. LAUDUS,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

N. DENIES